

A Fővárosi Ítéltábla Pivarnyikné dr. Juhász Emőke Ügyvédi Iroda (**cím**, ügyintéző: Pivarnyikné dr. Juhász Emőke ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a Veres Lajos Ügyvédi Iroda (**cím**, ügyintéző: dr. Veres Lajos ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve(I.rendű alperes címe) I. rendű, a dr. ... jogtanácsos (**II. rendű alperes címe**) által képviselt II.rendű alperes neve(**II. rendű alperes címe**) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. január 17. napján meghozott 40.P.24.563/2016/5. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti. Fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, az I. rendű alperest terhelő marasztalás összegét 8.000.000 (Nyolcmillió) forintra és ennek 2009. október 16. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félév utolsó, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatára felemeli. Ezen összeg, továbbá az elsőfokú perköltség megfizetésére a II. rendű alperest I. rendű alperessel egyetemlegesen kötelezi.

A felperes perköltség és az I. rendű alperes illetékfizetési kötelezettségét mellőzi. A felperes eljárási illeték fizetési kötelezettségét 360.000 (Háromszázhatvanezer) forintra leszállja, a további 1.440.000 (Egymillió-négyszáznegyvenezer) forint illeték viselésére az állam köteles. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 450.000 (Négyszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Felperes 2001. június 1. napjától az ... Zrt.-nél dolgozott, 2006. szeptember 10. napjától fiókigazgatóként. A munkáltató 2009. január 29. napján a munkaviszonyát rendkívüli felmondással szüntette meg. 2009. április 1. napjától a felperes munkaviszonyt létesített a ... Zrt.-nél. Az ... Zrt. 2009. február 11. napján feljelentést tett a ... Rendőrkapitányságon. A büntetőeljárás .../2009. bü. szám alatt volt folyamatban. 2009. október 5. napján a II. rendű alperes megkereste az I. rendű

alperest annak közlése érdekében, hogy a felperesnek mely biztosítási tevékenységet ellátó társaság a munkáltatója. A megkeresés szerint a nyomozó hatóság büntetőeljárást folytat felperessel szemben a Btk. 300. § (1) bekezdésébe ütköző, aszerint minősülő üzleti titok megsértése büntettének megalapozott gyanúja miatt. 2009. október 16. napján I. rendű alperes valamennyi biztosítótársaság részére faxon továbbította II. rendű alperes megkeresését. 2009. október 26. napján a felperes munkaviszonyát a munkáltató „üzleti titok megsértése büntettének megalapozott gyanúja” miatt megszüntette. A felperest II. rendű alperes 2010. január 12. napján hallgatta ki gyanúsítottként, majd 2012. január 12. napján meghozott határozatával a nyomozást megszüntette, mert nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése és az eljárás folytatásától sem volt várható eredmény. Felperesnek a munkaviszony megszüntetése, a biztosítási szakmában való ellehetetlenülése anyagi, egzisztenciális és lelki megterhelést okozott.

A ... Bíróság .../2012/49. számú ítéletével kötelezte a ... Zrt. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére nem vagyoni kártérítés címén 3.800.000 forintot és ezután 2012. április 21. napjától járó késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperes jóhírnevének sérelmét 1.300.000 forinttal, az egészséghez fűződő jog sérelmét 2.500.000 forinttal tartotta indokoltnak kompenzálni. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság .../2014/4. számú, 2015. február 4. napján hozott ítéletével a jogellenes felmondás okán felperesnek fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 3.000.000 forintra és kamataira leszállította, ennek megfelelően rendelkezett a perköltség viseléséről. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a biztosítási szakmában kétségtelenül elterjedt a felperes jóhírnevét sértő információ, ez azonban a munkáltató magatartásával nem állt összefüggésben. Az okozati összefüggés kizárólag a munkáltató belső szervezetében elterjedt negatív információk körében állt fenn. A másodfokú bíróság ezen személyiségi jogsértés kompenzálásaként 500.000 forintot talált arányban állónak, ezért az elsőfokú ítéletben megállapított marasztalási összeget 3.000.000 forintra leszállította.

Felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. és II. rendű alperesek megsértették a becsülethez, jóhírnevhez fűződő személyiségi jogát, munkához való alapjogát, valamint a személyes adatai védelmével kapcsolatos jogait, az ártatlanság védelméhez fűződő alapjogát. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 10.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Kérte, hogy a bíróság a perrel felmerült költségekben is az alpereseket marasztalja. Keresete jogcímeiként a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) és e) pontjait, továbbá a Ptk. 75., 76., 78. §-ait jelölte meg.

I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte felperes perköltségben való marasztalása mellett. Arra hivatkozott, hogy a rendőrség megkeresése alapján kötelessége volt az általa ismert adatok közlése. Ennek azonban csak úgy tudott eleget tenni, ha valamennyi biztosítótársaságot tájékoztatja a megkeresés tartalmáról. Az átiratot minden változtatás nélkül küldte tovább, az közokiratnak minősül, tartalmi helyessége nem vetett fel kétségeket. Érvelése szerint a felperes munkaviszonyának jogellenes megszüntetése és az I. rendű alperesi adatközlés között oksági kapcsolat nincs. A jogellenes felmondás következményeit nem I. rendű alperesnek, hanem a jogellenes felmondás gyakorlójának kell viselnie. Felperesnek a megindult büntetőeljárásról munkáltatóját mindenképpen tájékoztatnia kellett.

II. rendű alperes a kereset elutasítását indítványozta. Előadta, hogy a törvényesen megindított és lefolytatott nyomozás során indokoltta vált a 2009. október 5. napján kelt megkeresés, amelyre a Be. 71. § (1) bekezdése és a Be. 178/A. § (1) bekezdése is felhatalmazza a II. rendű alperest. Álláspontja szerint eljárása jogszerű volt, a rá vonatkozó jogszabályokat megtartva kereste meg az I. rendű alperest, az átirat tartalma a valóságnak megfelelt.

Az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletével megállapította, hogy I. rendű alperes megsértette a felperes becsülethez, jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait, ártatlanság vélelméhez fűződő alapjogát, mint személyiségi jogát, személyes adatai védelmével kapcsolatos jogait, amikor 2009. október 14. napján a hozzá faxon érkezett, felperesre vonatkozó rendőrségi megkeresést valamennyi Magyarországon biztosítási tevékenységet végző biztosítótársaságnak továbbította. Kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 5.000.000 forintot és 1.270.000 forint ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget, amely 270.000 forint áfát is tartalmaz, továbbá a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására 900.000 forint első- és másodfokú részilletéket. Ezt meghaladóan a keresetet az I. és II. rendű alperessel szemben elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 15 napon belül 250.000 forint jogtanácsosi munkadíjat, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felhívására 300.000 forint feljegyzett elsőfokú, továbbá 600.000 forint másodfokú eljárási részilletéket.

A keresetet a Ptk. 75., 76., 78. § és az Alaptörvény XXXVIII., továbbá VI. cikke alapján bírálta el. Felhívta a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 3. § (1) bekezdés b) pontját, az 5. § (1) bekezdését, továbbá a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 76., 77. § (1) bekezdését.

Az elsőfokú ítélet indokolásában kifejtett érvelés szerint a II. rendű alperes a megkeresésben rendőrségi adatot kezelt, továbbított. Bűnüldözési feladatai ellátásához szükséges adatokat kezelt annak érdekében, hogy a felperes foglalkozására vonatkozó információkhoz hozzájusson. A felperes nevét és személyazonosító adatait közölte, ez a kért információ szempontjából lényeges volt. Pontosan megjelölte a nyomozás állását, a valóságnak megfelelően fogalmazott a felperes eljárási helyzetével kapcsolatosan. A gyanúsított szó használatát elkerülte, pedig a felperes az eljárás ezen szakaszában már gyanúsítottként szerepelt. A megkeresést kizárólag I. rendű alperesnek küldte el, illetve a PSZÁF-nak. Azzal pedig nem számolhatott, hogy a címzett a megkeresést továbbítja. Mivel II. rendű alperes magatartása jogszerű volt, a felperesnek jogellenesen kárt nem okozott. Az adatvédelmi biztos állásfoglalását általános jellegre tekintettel a jelen ügyben nem találta alkalmazhatónak.

Az I. rendű alperes magatartásával összefüggésben megállapította, hogy az a felperes becsület, jóhírnév, személyes adatok védelméhez fűződő joga, ártatlanság vélelméhez fűződő alapjogának sérelmével járt. A gyanúsítás híresztelésével I. rendű alperes abban a színben tüntette fel a felperest, hogy bűncselekményt követett el. Mindez alkalmas volt arra, hogy a felperes társadalmi helyzetét, általános megítélését hátrányosan befolyásolja. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint annak állítása, hogy a felperessel szemben a bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt volt eljárás folyamatban, a valóságnak megfelelt. A felperes eljárási helyzete a nyomozás ezen szakaszában nem volt tisztázott, a gyanúsítás híresztelése abban a színben tüntette fel a felperest, hogy köze van a bűncselekmény elkövetéséhez. Rámutatott, a ... Zrt. kifejezetten a tudomására jutott eljárás miatt döntött a munkaviszony megszüntetéséről, melyet a felmondás szövege is alátámaszt, holott a felperes bűnösségét a hatóságok nem állapították meg. Felperest munkáltatója bűnösnek tekintette, vele szemben jogkövetkezményeket alkalmazott, ezzel a felperes ártatlanság vélelméhez fűződő alapjoga sérült. Az I. rendű alperes magatartása sértette az Avtv. 8. § (1) bekezdését is, mert a felperes a személyes adatai továbbításához nem járult hozzá. Ezen kívül I. rendű alperes magatartását a felperes becsületének megsértésére is alkalmasnak ítélte, mert a továbbított megkeresés azt az üzenetet hordozta, hogy felperes bűncselekmény gyanújába keveredett, felperes személyes adatait tiszteletben tartani nem kell, az információ közérdekű adat szakmai körben. Az információ 30 biztosító társasággal való közlése a felperes becsületét sértő magatartást valósított

meg. A bíróság azonban a munkához fűződő személyiségi jog sérelmét nem állapította meg, mert kifejtett álláspontja szerint ezzel kapcsolatban felperes sem keresetében, sem azt követően nem tett jogszabályi hivatkozást és részletes tényelődást sem.

A nem vagyoni kártérítés mértékének meghatározásakor figyelembe vette **M.A., G.J., R.P.B.-né** tanúk vallomását, továbbá a munkajogi perben keletkezett iratokat, a felperes pszichés állapotának változásával összefüggésben **K.Á.** pszichológus szakértő véleményét. A felperes által igényelt 10.000.000 forint összeget a kialakult bírói gyakorlatra hivatkozással eltúlzottnak tartotta, mérlegeléssel 5.000.000 forint nem vagyoni kártérítést határozott meg. A perköltségről a II. rendű alperes tekintetében a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján, I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresettel összefüggésben a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint döntött.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést. Ebben azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva az I. és II. rendű alpereseket a kereseti kérelemnek megfelelően egyetemlegesen 10.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére és 2009. október 14. napjától a Ptk. 301. § (1) bekezdés késedelmi kamat, továbbá első- és másodfokú perköltség megfizetésében marasztalja. Másodlagosan azt kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését változtassa meg, mert az elsőfokú bíróság a felperest jogellenesen kötelezte 900.000 forint illeték megfizetésére.

A fellebbezése indokaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság II. rendű alperessel szemben az irányadó jogszabályokat tévesen értelmezte. Felperes kereseti kérelmében nem a személyi adatok kezelését kifogásolta, hanem azok továbbítását a 2009. október 5. napi tartalommal. II. rendű alperes nem azzal sértette meg a felperes személyiségi jogát, hogy személyes adatait kezelte, hanem azzal, hogy jogszerűtlenül harmadik fél részére a megkeresésben foglalt tartalommal továbbította, az általa kezelt adatokat nyilvánosságra hozta. Felhívta az adatvédelmi biztos ABI-2349-15/2010/P. számú állásfoglalását és megállapításait, melyet az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyott. Részletesen idézte az adatvédelmi biztos határozatának jogi indokolását. A felperes álláspontja szerint, ha a megkeresés személyes adatok továbbítását is magában foglalja, az csak annyi és olyan személyes adatot tartalmazhat, amely a megkeresés céljának megvalósulásához elengedhetetlenül szükséges. A II. rendű alperes megkeresése olyan személyes adatokat is tartalmazott, amely a felperes gyanúsított minőségére utalt. Ez a megkeresés teljesítéséhez nem volt elengedhetetlen, másrészt valótlan volt, mivel a megkeresés kiadásának időpontjában a gyanúsítás közlésére még nem került sor, az csak később, 2010. január 12. napján történt meg. Ez a közlés a megkeresés célját tekintve nem volt szükségszerű, harmadik személyekre nem tartozik. A Be. 71. § arra jogosítja fel a nyomozó hatóságot, hogy megkeresést eszközöljön, adatok közlése, átadása végett. Arra azonban nem jogosítja fel, hogy a Btk. és az Alaptörvény szabályait megszegve mások személyiségi jogát megsértse.

Az elsőfokú bíróság ítéletéből álláspontja szerint nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegét miként értékelte, az általános bírói gyakorlatra történő hivatkozás alapján a mérlegelésnek mi volt a tárgya, mely bizonyítékokat értékelve állapított meg 5.000.000 forint kártérítést. Felperes elvesztette véglegesen a munkáját, mely a jogsérelmet megelőző 10 évben az életét meghatározta, szakmájában teljesen ellehetetlenült, becsülete, jóhírneve, munkához való joga is sérült. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a jogsértés a felperes testi, lelki egészségét is hátrányosan érintette, azonban ehhez a reparáció mértéke nem igazodott, a nem vagyoni kár követelt összegének 50%-ra csökkentése semmiképpen nem indokolt, a felperes tartósan hátrányos helyzete ezen összeggel nem orvosolható.

A Pp. 247. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel kérte, hogy a bíróság az eredetileg nem követelt

járadékok tekintetében kötelezze az alpereseket a jogsértés kezdő időpontjától, 2009. október 15. napjától a kifizetésig esedékes Ptk. 301. § (1) bekezdés alapján járó késedelmi kamat megfizetésére. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság az eljárási illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezésében is. A felperes fellebbezése I. és II. rendű alperes további 5.000.000 forint egyetemleges kötelezésére irányult, a fellebbezés illetéke helyesen 400.000 forint.

A fenti indokok alapján azt kérte, hogy az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és alpereseket a kereseti kérelemnek megfelelően marasztalja 10.000.000 forint nem vagyoni kár és ennek 2009. október 15. napjától számított késedelmi kamatai megfizetésére, valamint perköltségei megtérítésére, emellett kérte az illeték mértékét módosítani.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A felperes fellebbezése részben alapos.

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül [Pp. 253. § (3) bekezdés]. A másodfokú eljárás során már nem volt vitás I. rendű alperes által elkövetett személyiségi jog megsértése és az ezzel összefüggően fennálló kártérítési felelőssége, az elsőfokú bíróság I. rendű alperest marasztaló rendelkezése. A Fővárosi Ítéletábra 1.Pf.21.208/2017/5. számú végzésével a Pp. 256. § (2) bekezdés alapján megállapította, hogy az elsőfokú ítélet személyiségi jog megsértésének megállapítása, valamint az I. rendű alperest 5.000.000 forint megfizetésre kötelező rendelkezése 2017. június 24. napján jogerőre emelkedett.

A felperes fellebbezése már kizárólag a Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt jogkövetkezmény alkalmazására irányult, a jogsértés megállapítását már egyik alperes tekintetében sem indítványozta. A másodfokú eljárás tárgyát ekként a II. rendű alperes személyiségi jog megsértésével okozott kártérítési felelősségének megítélése, a nem vagyoni kártérítés összegének megállapítása, illetve a megítélt összeg felemelése iránti fellebbezés elbírálása képezte. Ebben a körben az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta. A megismételt eljárás eredményeképp megállapítható, hogy olyan lényeges eljárási szabályt sem sértett, ami a Pp. 252. § (2) bekezdésének alkalmazását, az eljárás újabb megismétlését tenné szükségessé, ilyen eljárási szabálysértést a felperes sem hozott fel. Az elsőfokú ítélet indokainak esetleges hiányossága pedig a másodfokú eljárás során orvosolható. Az irányadó anyagi jogszabályokat az elsőfokú bíróság túlnyomó részben felhívta, azonban téves jogalkalmazással döntött a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset elutasításáról.

A felperes fellebbezésben kifejtett álláspontja szerint I. és II. rendű alperesek magatartása miatt sérült a jóhírnévhez, becsülethez, a személyes adatok védelméhez, a munkához és az egészséghez fűződő személyiségi joga is, ezzel összefüggésben kérte alperesek keresetének megfelelő nem vagyoni kártérítés és járadékaiban történő marasztalását.

A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontja alapján, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, az eset körülményeihez képest kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.

A II. rendű alperes kártérítési felelőssége akkor áll fenn, ha a Ptk. 349. § (1) és 339. § (1) bekezdésében foglalt különös feltételek is teljesülnek. Nem vitatható, hogy a felperesnek a megkeresés megküldésével összefüggésben jogorvoslati út nem állt rendelkezésre, a kártérítési felelősség különös feltétele fennáll. A II. rendű alperes felperes által sérelmezett magatartása abban az esetben tekinthető jogellenesnek, kártérítési felelősséget akkor alapoz meg, ha a személyiségi jog sérelmével járó tevékenység tanúsítására a jogszabály nem hatalmazta fel, azt a felperes által állított módon megsértette.

1. Jóhírnév, becsület sérelme

Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a jóhírnév megsértése az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 78. § (2) bekezdésében foglalt magatartással valósítható meg. A peradatok alapján azonban tévesen vonta le azt a következtetést, hogy az I. rendű alperesnek címzett és 2009. október 5. napján megküldött megkeresésben közöltek az eljárás ezen szakaszának megfeleltek, valótlan és sértő tényállítást a megkeresés nem tartalmazott.

Az 1998. évi XIX. törvény (Be.) 43. § (1) bekezdés szerint terhelt az, akivel szemben büntetőeljárást folytatnak. A terhelt a nyomozás során gyanúsított, a bírósági eljárásban vádlott, a büntetés jogerős kiszabása, a megrovás, próbára bocsátás vagy javítóintézeti nevelés jogerős alkalmazása után elítélt. A Be. 179. § (1) bekezdés szerint, ha a rendelkezésre álló adatok alapján meghatározott személy megalapozottan gyanúsítható bűncselekmény elkövetésével, az ügyész, illetőleg - ha az ügyész másképp nem rendelkezik - a nyomozó hatóság a gyanúsítottat a 117. §-118. § szerint kihallgatja. A (2) bekezdés értelmében a gyanúsítottal a kihallgatás elején közölni kell a gyanúsítás lényegét, az erre vonatkozó jogszabályok megjelölésével.

A Be. fenti rendelkezései nem határozzák meg azt, hogy a terhelttel szemben a gyanúsítást mikor kell közölni, ennek törvényi feltétele azonban a megalapozott gyanú fennállása, melyről a nyomozás során beszerzett bizonyítékok mérlegelésével lehet állást foglalni. Annak eldöntése, hogy a rendelkezésre álló adatok a felperessel szemben a megalapozott gyanút alátámasztják-e, a II. rendű alperes bizonyítékokat értékelő, mérlegelő tevékenysége. A II. rendű alperes neve... Alosztály .../2009. számú idézése alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperessel II. rendű alperes a gyanúsítást 2010. január 12. napján közölte, felperes ekkor vált a büntetőeljárás alanyává. A 2009. október 5. napján I. rendű alperesnek megküldött átirat tartalma ekként a közlés időpontjában nem felelt meg a valóságnak, nem igazodott a büntetőeljárás aktuális állásához sem, mert a felperessel szemben az alapos gyanú ebben az időpontban nem állt fenn, nyomozás vele szemben nem volt folyamatban, a felperes ebben az időpontban nem volt a büntetőeljárás alanya. A valótlan tartalmú és sértő közlés egyben alkalmas volt arra, hogy a felperes Ptk. 78. § (2) bekezdésében foglalt személyiségi jogát sértse. A megkeresés szövege azonban túlzó, kifejezés módjában indokolatlanul bántó, megalázó tartalmat nem hordozott, ekként a felperes becsületének sérelmével nem járt, erre a felperes II. rendű alperessel szemben a Ptk. 84. § (1) bekezdésben foglalt jogkövetkezmény alkalmazását alappal nem kérheti.

2. Személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jog

Tévedett az elsőfokú bíróság abban is, hogy II. rendű alperes a fenti megkeresés I. rendű alperesnek történő megküldésekor a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) rendelkezéseinek eleget téve járt el.

Nem vitás, hogy a Be. 71. § (1) bekezdés és a 178/A. § alapján a II. rendű alperes megkereséseket foganatosíthat tájékoztatás adása, adatok közzétevése, átadása, illetőleg iratok rendelkezésre bocsátása végett. A megkeresésnek azonban nem lehet olyan tartalma, ami a Ptk. 83. § által is oltalmazott személyes adatok védelméhez fűződő jogok sérelmével jár.

Az Avtv. 2. § 2. b) pontja szerint a bűnügyi személyes adat különleges adatnak minősül. A 2. § 3. pont szerint bűnügyi személyes adat a büntetőeljárás során vagy azt megelőzően a bűncselekménnyel vagy a büntetőeljárással összefüggésben, a büntetőeljárás lefolytatására, illetőleg

a bűncselekmények felderítésére jogosult szerveknél, továbbá a büntetés-végrehajtás szervezeténél keletkezett, az érintettel kapcsolatba hozható, valamint a büntetett előéletre vonatkozó személyes adat. A 3. § (2) bekezdés c) pontja szerint különleges adat akkor kezelhető, ha azt törvény elrendeli. Adatkezelésnek minősül az Avtv. 2. § 9. pontja szerint az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása. Az 5. § (1) bekezdés szerint személyes adatot kezelni csak meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében lehet. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie e célnak. A (2) bekezdés szerint csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas, csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig.

Nem vitatható, hogy a felperes adott büntetőeljáráson belüli eljárási helyzetének egyébként téves és valótlan megjelölése, az eljárással érintett bűncselekmény közlése a megkeresés céljának megvalósulásához nem volt szükséges. Ezen személyes adatok továbbítására, nyilvánosságra hozatalára II. rendű alperest törvény nem hatalmazta fel, hozzájárulás hiányában azt a felperes alappal sérelmezte, ezzel összefüggésben a jogkövetkezmények alkalmazását is jogszerűen kérte.

3. Munkához fűződő személyiségi jog

Alappal sérelmezte a felperes I. és II. rendű alperes jogellenes magatartásával összefüggésben a munkához való személyiségi jogának sérelmét is. Az Alkotmány 70/B. § (1) bekezdése szerint a Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a munkához, a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához. Azt, hogy milyen magatartás sért személyiségi jogot, a Ptk. 75. §, illetve a Ptk. 76-83. § alapján kell elbírálni. Az ember személyiségének kiteljesedésében, a társadalmi és önértékelésben a munka és a foglalkozás, az ezen a téren elért egyéni teljesítmény és az ehhez kapcsolódó társadalmi elismertség igen jelentős szerepet játszik. A végzettségnek megfelelő munkakör betöltésének elvi lehetősége ezért a személyiség kibontakozásának fontos eleme, amely ekként a munkához való jog alkotmányos védelmén és a munkajogi szabályok keretein túl, mint személyhez fűződő jog a Ptk. 75. § alapján a Ptk. védelme alatt is áll. A munkához való személyiségi jogi sérelem nem a konkrét munkaviszony jogellenes megszüntetésében, hanem abban állt, hogy végzettségének megfelelő munkakörben a felperes álláskeresése éveken keresztül eredménytelennek bizonyult.

A felperes a személyes meghallgatása során előadta, hogy 2009 áprilisától dolgozott a ... Zrt.-nél, ágazatvezetőként, júniustól pedig fiókgazgatóként. A biztosítási szakmában próbálkozásai ellenére a **...-nál** helyezkedett el, lényegesen nehezebb munkakörülmények között dolgozott másfél évig. Végül a lánya vállalkozásában helyezkedett el, 2014-től pedig pedagógusként dolgozik **Á.E. .../2014/25. számú tárgyalási jegyzőkönyv**be foglalt vallomásában előadta, hogy felperes fél év után próbált újra állást keresni, de huzamos időn keresztül nem járt sikerrel. 15-16 év sikeres működés után azt kellett tapasztalnia, hogy nagyon nehezen tud elhelyezkedni, holott kollégái korábban tisztelték. Végül sikerült elhelyezkednie, de nem vezetőként, hanem felügyelet alatt dolgozott, amikor pedig elbocsátásokra került sor, vele kezdték. **R.P.B.-né** előadta, hogy a felperes szakmájában ilyen múlttal nem tudott elhelyezkedni. **M.A.M.** tanú előadta, hogy a biztosítási szakmán belül az ügynök híre ment, azt mindenki tudta, felperes ezt követően zárt ajtókon kopogtatott. Végül egy biztosítónál el tudott helyezkedni, de nem lehetett vezető, felügyelet nélkül nem dolgozhatott, a leépítés során elsőők között szüntették meg a munkaviszonyát. Ezen peradatok alapján nem vonható kétségbe, hogy I. és II. rendű alperes jogellenes magatartásával

összefüggésben a felperes választott hivatását folytatni nem tudta, ami végül a foglalkozás kényszerű megváltoztatásához is vezetett, ami nyilvánvalóan kompenzálásra szoruló nem vagyoni hátrány.

4. Egészséghez fűződő jog

Az I. és II. rendű alperes jogellenes magatartásával összefüggésben sérült a felperes Alkotmány 70/D. § (1) bekezdés által garantált és a Ptk. 76. § által védett egészséghez fűződő személyiségi joga is. A felperes személyes előadása (.../2014/21.) szerint lelkiállapotának romlása komoly fizikai testi tünetekkel járt, pszichiátriai, gyógyszeres kezelésre szorult **Á.E.** tanú vallomása szerint a felperes legalább 10 kilogrammot fogyott, remegett a keze, köhögőrohamok kínozták. A felperes előadását támasztották alá **R.P.B.-né** és **M.A.** .../2014/25. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata is. A ... Bíróság .../2012. számú ügyben beszerzett pszichológus szakértői vélemény alátámasztja, hogy a felperes személyiségében megjelentek a pszichoszomatikus tünetek, állapota jelen helyzetben rögzültnek mondható, ebben kisebb mértékben várható javulás, folyamatos kezelésre szorul. A depresszió, a teljes motivációvesztés, a talajvesztés, a cél nélküli élet érzése olyan kompenzálásra szoruló pszichés teher, ami nem vagyoni kártérítés követelésre alapot ad.

A Ptk. 344. § (1) bekezdés szerint, ha többen okoznak kárt, felelősségük a károsulttal szemben egyetemleges, egymással szemben pedig magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg. A közös károkozás megállapítása szempontjából követelmény a több károkozó között fennálló bizonyos akarategység, a károsodásra vezető folyamatnak jogi okból elválaszthatatlannak kell lennie. Megállapítható az akarategység akkor is, ha az egyik fél jogellenes mulasztása teszi lehetővé más személy károkozását. Mivel a felperes károsodásához I. és II. rendű alperes egymástól nem elválasztható és egymást lehetővé tévő magatartása vezetett, felelősségük a felperessel szemben egyetemleges.

A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása során az elsőfokú bíróság az irányadó anyagi jogszabályokat maradéktalanul felhívta, megfelelően számba vette a felperesnek a jogsértéssel okozott jelentős hátrányokat. Arra azonban nem tért ki, hogy az elsőfokú bíróság által is jelentősnek tartott hátrány kompenzálására a felperes által követelt összeget mi okból tartotta eltúlzottnak, általánosságban a bírói gyakorlatra történő hivatkozás erre nem szolgál kellő indokul. A Fővárosi Ítélet tábla álláspontja szerint az I. és II. rendű alperes jogsértő magatartásának felperes életére gyakorolt hatása olyan jelentős, aminek kompenzálására az elsőfokú bíróság által meghatározott mértékű nem vagyoni kárpótlás csak részben alkalmas, annak felemelése iránti fellebbezési kérelem megalapozott volt. A kártérítés összegének meghatározása során azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy a dr. **K.Á.** igazságügyi szakértő véleményéből kitűnően felperes egészségi állapotának romlását nem csupán I. és II. alperes magatartása, hanem munkaviszonyának jogellenes megszüntetése is okozta, amellyel kapcsolatban a felperes már elégtételben részesült (Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság .../2014/4. számú ítélet).

A fent kifejtett indokok alapján a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette. Fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján részben megváltoztatta, az I. rendű alperest terhelő marasztalás összegét 8.000.000 forintra és ennek a Ptk. 360. § (1) bekezdés alapján járó és a Ptk. 301. § (1) bekezdés szerinti mértékű késedelmi kamatára felemelte. Ezen összeg, továbbá a fellebbezéssel nem érintett elsőfokú perköltség megfizetésére a II. rendű alperest I. rendű alperessel a Ptk. 344. § (1) bekezdés alapján egyetemlegesen kötelezte.

Alaptalanul sérelmezte I. rendű alperes az eljárás szabálytalanságát is (1.Pf.21.208/2017/8.), a kifogást az ítéltábla az alábbi okból hagyta figyelmen kívül:

A Pp. 237. § alapján akkor van helye a fellebbezés hivatalból történő elutasításának, ha elkésett, vagy olyan határozat ellen irányul, amely ellen a fellebbező nem élhet fellebbezéssel, továbbá ha a fél a fellebbezést felhívás ellenére nem [235. § (2) bekezdés], vagy hiányosan adja be.

Az I. rendű alperes a 40.P.24.563/2016/7. számú beadványában igazolási kérelmet terjesztett elő, a 2017. január 17. napján megtartott tárgyalás elmulasztása miatt. Beadványa szerint amennyiben a tárgyalás megismétlése iránti kérelemnek a bíróság nem ad helyt, kérte a beadványt a 40.P.24.563/2016/5. számon meghozott elsőfokú ítélet elleni fellebbezésnek tekinteni. Mivel az elsőfokú bíróság az igazolási kérelemnek a 40.P.24.563/2016/8. számú végzésben helyt adott, a tárgyalás megismétlését rendelte el, I. rendű alperesnek - saját nyilatkozata és a Pp. 3. § (2) bekezdés alapján - nincs olyan fellebbezése, amiről akár a Pp. 237. § alapján, akár érdemben dönteni kellett volna.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes perköltség fizetési kötelezettségét a Pp. 81. § (2) bekezdés alapján mellőzte. Az egyesületi formában működő I. rendű alperes a 40.P.24.563/2016/7. számú beadvány mellékletében foglalt nyilatkozata szerint vállalkozást és jövedelemszerző tevékenységet nem végez, az 1990. évi XCIII. törvény 5. § (1) bekezdés d) pontja alapján illetékmentes, illetékben ezért nem marasztható, illetékfizetési kötelezettségét ezért az ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdés alapján eljárva mellőzte.

A le nem rótt kereseti illeték 600.000 forint, a fellebbezési illeték 1.200.000 forint. A felperes keresetét az elsőfokú bíróság a II. rendű alperessel szemben elutasította, a felperes fellebbezésének értéke ekként 10.000.000 forint. A le nem rótt 1.800.000 forint (felperes fellebbezési illetéke 800.000 forint, I. rendű alperes fellebbezési illetéke 400.000 forint) eljárási illeték viselésére a felek a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján pernyertességük arányában kötelesek. Erre tekintettel a felperes eljárási illeték fizetési kötelezettségét az ítéltábla 360.000 forintra leszállította, a további 1.440.000 forint eljárási illeték viselésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján az állam köteles. A felperes részére az elsőfokú bíróság a 2017. július 3. napján meghozott 40.P.21.484/2017/6. számú végzéssel személyes költségmentességet engedélyezett, a költségkedvezmény hatálya azonban a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 5. § (5) bekezdés alapján az eljárás engedélyezés előtti szakaszára nem terjed ki. Ezt meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A másodfokú perköltség viseléséről a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján, annak összegéről a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés alapján határozott. A 800.000 forint fellebbezési illeték ismételt megfizetése alól a felperes a megismételt eljárás során az 1990. évi XCIII. törvény 51. § (1) bekezdés alapján mentesült.

Budapest, 2019. február 12.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

dr. Hegedűs Mária s.k.
bíró